

Kommunledningskontoret
Ruth Meyer/Fredrik Lindberg

Kommunstyrelsen

Delegering att ingå nyttjanderättsavtal gällande laddstationer inom kvartersmark

Ärendet

Tekniska nämnden fastställde den 27 oktober 2021 (§ 98) avtalsmall med villkorsbilaga för tecknande av nyttjanderättsavtal med externa aktörer för laddstolpar på allmän platsmark. En reviderad villkorsbilaga fastställdes av tekniska nämnden den 8 juni 2022 (§ 64). Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade den 5 december 2022 (§ 75) att kommunen skulle ingå avtal för nyttjande av utrymme för installation av laddstationer med Qwello Sverige AB på två platser samt med Nima Energy AB på en plats. Avtalet om nyttjande av utrymme i kvartersmark följer i huvudsak samma format som nyttjanderättsavtal gällande allmän plats. Det är kommunstyrelsens fastighets- och exploateringsutskott som ansvarar för upplåtelse av kommunens kvartersmark och tekniska nämnden för nyttjande av allmän plats.

Vid kommunstyrelsens sammanträde 29 maj 2023 (§ 101) återremitterades ärendet med uppdrag att utreda hur långt delegationen sträcker i avseende av antalet laddplatser i förhållande till befintliga parkeringsplatser på respektive plats samt vilka allmänna parkeringsplatser som kan vara lämpliga för installation av laddplatser

Marknaden för elbilsladdning utvecklas snabbt och nya krav och förutsättningar tillkommer. Kommunens avtalsmall för upplåtelse av utrymme för laddstationer har därför uppdaterats och marknadsanpassats inför kommande upplåtelser med externa aktörer.

För att effektivisera avtalstecknande för nyttjanderättsavtal gällande laddstationer inom kvartersmark föreslås att exploateringsingenjör vid avdelningen för mark och strategisk planering ges delegation att teckna avtal.

Kommunledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut

1. Kommunstyrelsen beslutar att införa följande delegation i kommunstyrelsens delegationsordning, punkt 4.2.6: "Upplåta nyttjanderätt för laddstationer inom kvartersmark". Delegat är exploateringsingenjör. Delegationen förses med följande begränsning i fältet "Anmärkning": "Beslut kan fattas under förutsättning att andelen laddplatser per parkeringsplats som upplåts för elbilsladdning motsvarar andelen elbilar av den totala

Kommunledningskontoret
Ruth Meyer/Fredrik Lindberg

fordonsflottan i Danderyd. Laddplatserna ska fördelas över hela kommunen.”

Bakgrund

Tekniska nämnden lämnade den 4 november 2020 (§ 72) förslag till kommunfullmäktige att anta strategi för laddinfrastruktur för Danderyds kommun. Syftet med strategin är dels att fastställa kommunens ansvar, roll och ställningstagande till utbyggande av laddinfrastruktur, dels fastställa hur den framtida laddinfrastrukturen bör utformas utifrån ett samhällsplaneringsperspektiv. Den fastställer även vad kommunen kan göra för att främja utbyggnaden av laddinfrastruktur.

Danderyds kommun har inte för avsikt att installera några publika laddstationer utan överlåter detta åt privata aktörer. Kommunen kan underlätta för aktörerna att etablera laddstationer genom att upplåta mark. Detta gäller både kvartersmark och allmän platsmark.

Kommunfullmäktige beslutade den 1 februari 2021 (§ 8) att anta föreslagen strategi för laddinfrastruktur samt att utrymme inom allmän platsmark avsedd för parkering och kvartersmark ska kunna upplåtas för installation av laddstolpar för externa aktörer genom ett koncessionsförfarande i form av ett dynamiskt inköpssystem. Kommunen upplåter den aktuella marken till aktören med nyttjanderätt.

I förberedelserna för att ta fram ett sådant koncessionsförfarande har tekniska kontoret dock sett att det hela kan ordnas på ett för både kommunen och de externa aktörerna enklare sätt och därför tagit fram en modell med markupplåtelseavtal för stolparna, som är utformad så att ett koncessionsförfarande inte behövs och som gör det möjligt för den som vill bygga laddstolpar att anmäla sitt intresse för det allteftersom.

Tekniska nämnden fastställde den 27 oktober 2021 (§ 98) avtalsmall med villkorsbilaga för tecknande av nyttjanderättsavtal med externa aktörer för laddstolpar på allmän platsmark. En reviderad av villkorsbilaga fastställdes av tekniska nämnden den 8 juni 2022 (§ 64). Därtill har tekniska nämnden genom gällande delegationsordning, p. 8.4, överfört beslutanderätten att träffa avtal för nyttjanderätt avseende allmän platsmark för laddstation till avdelningschef.

Kommunledningskontoret har tagit fram motsvarande mall för avtal beträffande upplåtelse av nyttjanderätt för laddstationer inom kommunens kvartersmark, det vill säga mark planlagd för annat än allmänt ändamål. Avtalet om nyttjande av utrymme i kvartersmark följer i huvudsak samma format som nyttjanderättsavtal gällande allmän plats. Då marknaden för elbilsladdning utvecklas snabbt och nya krav och förutsättningar tillkommer har sedermera avtalsmallen för upplåtelse av utrymme för laddstationer uppdaterats och marknadsanpassats inför nya överenskommelser med externa aktörer. Avtalsmallen för upplåtelse inom allmän plats avses att revideras på motsvarande sätt.

Datum 2023-05-30 Diarienummer KS 2022/0432

Kommunledningskontoret
Ruth Meyer/Fredrik Lindberg

De aktuella ändringarna innebär i korthet att § 7 och § 14 i avtalet medger fördröjning av driftsättningen av laddstationen om externa omständigheter som leverantören inte kunnat påverka har föranlett en fördröjning och aktören har gjort det som skäligen kan förväntas. Detta skulle exempelvis kunna vara lång handläggningstid av nätägaren. § 10 i avtalet har omformulerats från ”indirekt och direkt skada” till enbart ”skada” då det är otydligt vad en indirekt skada skulle innebära på en laddstation och vad aktören då kan ställas till svars för. Avtalets § 15 om skadestånd har tagits bort då detta bedöms uppkomma mycket sällan och konsekvensen är liten och inte medför betydande kostnad. Om aktören exempelvis inte etablerar en laddstation inom den stipulerade tiden i avtalet, ett år, innebär det visserligen att platsen inte kan upplåtas till en annan aktör. Skulle aktören ha påbörjat etableringen innebär det som mest att kommunen måste återställa marken.

En omvärldsbevakning ger att både Stockholms stad och Sundbybergs stad har utformat och reviderat sina avtal på liknande sätt.

Tekniska kontoret och kommunledningskontoret har därtill utformat riktlinjer och kriterier för ansökningar från externa aktörer om att etablera publika laddstationer i Danderyds kommun. Dessa återfinns på danderyd.se. En referensgrupp har etablerats bestående av energi- och klimatstrateg, projektutvecklare, trafikingenjör samt projektledare anläggning som bedömer inkomna ansökningar utifrån dessa kriterier. Arbetsgruppen gör också en bedömning över platsens förutsättningar i ett framtida perspektiv.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade den 5 december 2022 (§75) att kommunen skulle ingå avtal för nyttjande av utrymme för installation av laddstationer med Qwello Sverige AB på två platser samt med Nima Energy AB på en plats. Kommunen har dock inte kunnat nå en slutlig överenskommelse med Nima Energy AB som avvaktat i väntan på ett reviderat avtal.

Vid kommunstyrelsens sammanträde 29 maj 2023 (101) återremitterades ärendet med önskemål om ett förtydligande angående hur stor del av parkeringsplatsen som reserveras för elbilsaddning och var laddinfrastruktur ska etableras.

Kommunledningskontorets utredning

Tillgång till laddning är mycket viktigt för att fler ska kunna ha möjlighet att köra elbil och därmed bidra till att uppfylla det nationella målet om en minskning av utsläppen med 70 % till 2030 för transportsektorn. Länsstyrelsen har tagit fram en regional plan för infrastruktur för elfordon och förnybara drivmedel. I den finns mål om en snabb och kraftig utbyggnad av snabbladdare. I Stockholms län finns uppskattat behov av 2300 snabbladdare och för Danderyds kommuns mål om 140 snabbladdare. Då kommunen inte sätter upp egna laddare är det därför välkommet att en

Kommunledningskontoret
Ruth Meyer/Fredrik Lindberg

aktör har visat intresse för att etablera snabbladdare på kommunens mark då dessa dessutom är mycket dyra att installera.

För att Danderyds kommun ska bidra till att de nationella transportmålen uppfylls och för att kommunens invånare med elbil ska kunna ladda är det viktigt externa aktörer sätter upp laddstationer på kommunens mark.

Marknaden för elbilsladdning utvecklas snabbt med förändrade och nya tekniska krav och förutsättningar, liksom nya aktörer. Tekniska kontoret har tagit fram och uppdaterat kommunens villkor för upplåtelse av allmän platsmark och kvartersmark samt utarbetat former för ansökan om utrymme på kommunens mark för att möta denna utveckling.

Kommunstyrelsens delegationsordning har inte specifikt delegerat beslutsrätten att teckna avtal för nyttjanderätt för laddstationer på motsvarande sätt som i tekniska nämndens delegationsordning. I stället gäller för p. 4.2.1 i delegationsordningen, det vill säga att kommunstyrelsens fastighets- och exploateringsutskott ska fatta beslut om att upplåta nyttjanderätt till kommunens fastigheter för en tid om högst 25 år i det fall det årliga ersättningsbeloppet ej överstiger 5 mnkr. För att effektivisera handläggningen av upplåtelser för laddstationer på kvartersmark föreslås en ny punkt i delegationsordningen där exploateringsingenjör ges delegation att upplåta nyttjanderätt för laddstationer inom kvartersmark.

Antalet eldrivna bilar ökar snabbt i landet och särskilt i Danderyds kommun. Vid årsskiftet 2022/2023 var drygt 25 % av fordonen i Danderyd elbilar eller laddhybrider. För att det inte ska råda brist på parkeringsplatser för någon typ av fordon oavsett drivmedel, föreslås att andelen laddplatser per parkeringsplats som genom delegation upplåts för elbilsladdning motsvarar andelen elbilar av den totala fordonsflottan i Danderyd. Målsättningen är att laddplatser ska fördelas över hela kommunen för att tillgodose invånarnas behov av laddinfrastruktur.

Konsekvenser för barn och unga

Beslutet innebär inga direkta konsekvenser för barn och unga.

Ekonomiska konsekvenser

Kommunen upplåter kommunal mark till externa leverantörer genom att teckna nyttjanderättsavtal till en symbolisk avgift om 1 krona. Genom att låta externa aktörer sätta upp laddstolpar på kommunens mark får invånare i Danderyds kommun möjlighet att ladda sin elbil. Detta innebär inga kostnader för kommunen förutom viss arbetstid för hantering av inkomna intresseanmälningar samt avtalsadministration. De eventuella kostnader för de justeringar som föreslås i avtalsmallen i detta ärende är fullt hanterbara och innebär ingen eller ringa kostnad. Det är således ett effektivt sätt för kommunen att erbjuda möjlighet till laddning på kommunens mark utan att behöva stå för installation och drift av laddutrustningen.

Kommunledningskontoret
Ruth Meyer/Fredrik Lindberg

Beslutet innebär inga extra kostnader.

Johan Lindberg
Kommundirektör

Stefan Sorpola
Tf teknisk direktör

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande, Delegering att ingå nyttjanderättsavtal gällande laddstationer inom kvartersmark
2. Mall för nyttjanderättsavtal gällande laddstationer inom kvartersmark
3. Kommunstyrelsens beslut, 2023-05-29 § 101
4. Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut, 2022-12-05 § 75
5. Tekniska nämndens beslut, 2022-06-08 § 64
6. Tekniska nämndens beslut, 2021-10-27 § 98
7. Kommunfullmäktiges beslut, 2021-12-01 § 8